

Auteur(s): [REDACTED]

Classificatie:	Nihil
Nummer:	2017-01-01-VS-brandveiligheid.DFC-NL
Datum:	2017-08-01
Titel:	Beveiliging van radioactieve bronnen tegen het brandrisico – Betrokkenheid van de dienst voor fysische controle

Samenvatting:

De bestaande reglementaire voorschriften inzake brandveiligheid zijn voornamelijk bedoeld om branden in het beginstadium op te sporen, om het mogelijk te maken personen in veiligheid te brengen en te evacueren, de hulpdiensten te waarschuwen en de brandbestrijding zo snel mogelijk te beginnen.

Het referentiedocument 2017-01-01-PR-sûreté.incendie-FR beoogt nauwkeurig aan te geven welke specifieke en aanvullende maatregelen moeten genomen worden in toepassing van de artikelen 7.2.2°, 8.2.2°, 23.1.12 en 67.1 van het ARBIS, enerzijds om te vermijden dat de radioactieve bronnen extra gevaar opleveren bij het in veiligheid brengen van personen en tijdens brandbestrijdingsoperaties en, anderzijds, om te voorkomen dat de brand een dermate omvang aanneemt dat de insluiting van deze bronnen degradeert en/of dat de radionucliden, die er deel van uitmaken, zich verspreiden.

Dit document verduidelijkt wat het FANC specifiek van de diensten voor fysische controle verwacht wat brandrisico's betreft.

Inhoudsopgave

1. Situering en doel	3
2. Toepassingsgebied	3
3. Betrokkenheid van de DFC bij de schriftelijke analyse van het brandrisico in de betrokken inrichting	3
4. Betrokkenheid van de DFC bij de specifieke preventie- en beschermingsmaatregelen.....	3
4.1. <i>Aanbevelingen inzake ventilatie en rookafvoer</i>	3
4.2. <i>Aanbevelingen inzake veiligheidsverlichting</i>	3
4.3. <i>Aanbevelingen inzake branddetectie</i>	4
4.4. <i>Aanbevelingen inzake blusmiddelen</i>	4
4.5. <i>Aanbevelingen inzake opvang en terugwinning van blusstoffen</i>	4
5. Betrokkenheid van de DFC bij de evacuatieplannen en de organisatie van de evacuatie	4
6. Betrokkenheid van de DFC bij het interventie- en brandpreventiedossier	4
7. Betrokkenheid van de DFC bij de dienst brandbestrijding	5
8. Betrokkenheid van de DFC bij de opleiding van en de informatie voor de werknemers over brandveiligheid.....	5
9. Betrokkenheid van de DFC bij de ingebruikname van en het toezicht op barrières/brandbeveiligingsmaterieel.....	5

Historiek van het document

Herziening	Datum van herziening	Beschrijving van de wijzigingen	Auteur
Nihil	/	/	/

1. Situering en doel

De nota met referentie XX bepaalt welke specifieke en aanvullende maatregelen de exploitant moet nemen om brandverspreiding naar zijn radioactieve bronnen tegen te gaan en deze bronnen te beschermen om te vermijden dat:

- zij geen extra gevaar opleveren bij de evacuatie van personen en tijdens de brandbestrijdingsoperaties, alsook daarna, bij het opruimen en het weer in de oorspronkelijke staat brengen van de site;
- de brand zich niet dermate kan uitbreiden dat de insluitingsomhulsels van deze bronnen beschadigd raken en/of dat de radionucliden, die er deel van uitmaken, zich verspreiden (met een bestralings- en/of besmettingsrisico tot gevolg).

Voorliggende nota is bedoeld om de dienst voor fysische controle (DFC) duidelijk te maken wat het FANC precies van deze dienst verwacht ten aanzien van de beveiliging van radioactieve bronnen tegen het brandrisico, meer in het bijzonder om te voldoen aan artikel 23.1.12° van het koninklijk besluit van 20 juli 2001, luidende als volgt: « *De exploitant, en bij ontstentenis het ondernemingshoofd moet een dienst voor fysische controle inrichten, die op een algemene wijze belast is met de inrichting van en het toezicht over de nodige maatregelen om de naleving te verzekeren van de bepalingen van dit reglement, alsook van de besluiten en beslissingen van het Agentschap, genomen met toepassing van dit reglement, betreffende de veiligheid en de gezondheid van de arbeid, de veiligheid en de salubriteit van de buurt, uitgezonderd de bepalingen voorbehouden aan de medische controle. Die controle omvat onder meer: (...) 12° de studie van de nodige maatregelen om elk incident, elk ongeval, elk verlies of elke diefstal van radioactieve stoffen of splijtstoffen te voorkomen (...)* ».

2. Toepassingsgebied

Deze nota is gericht tot alle diensten voor fysische controle van inrichtingen van klasse II en III, in de zin van het ARBIS.

3. Betrokkenheid van de DFC bij de schriftelijke analyse van het brandrisico in de betrokken inrichting

De dienst voor fysische controle en de met het toezicht belaste aangestelden, als bedoeld in het ARBIS, moeten tijdens de analyse van het brandrisico worden geraadpleegd gelet op de belangrijke rol die voor hen is weggelegd ter waarborging van de stralingsbescherming. Zij nemen derhalve deel aan de door de exploitant opgerichte werkgroep.

Een geactualiseerde versie van de analyse van het brandrisico moet worden opgenomen in het register van fysische controle van de inrichting, waarmee de dienst voor fysische controle belast is.

4. Betrokkenheid van de DFC bij de specifieke preventie- en beschermingsmaatregelen

4.1. Aanbevelingen inzake ventilatie en rookafvoer

De vervanging van filters bij brand moet eventueel voorzien worden indien deze bijzonder geladen of gecontamineerd zijn (en de oude filters veilig verwijderd) na advies van de dienst voor fysische controle en door bevoegd personeel .

4.2. Aanbevelingen inzake veiligheidsverlichting

Indien de gewone verlichting uitvalt in de compartimenten waar er zich één of meer radioactieve bronnen bevinden (comBIS), op de plaatsen waar het personeel van de dienst brandbestrijding specifieke acties/middelen dient uit te voeren/in te zetten door de aanwezigheid van deze bronnen bij brand (zie punt 10 hieronder), moet er worden gezorgd voor een veiligheidsverlichting van minstens 5 lux, of meer op vraag van de dienst voor fysische controle.

4.3. Aanbevelingen inzake branddetectie

De branddetectie-installatie moet de aangestelden ter plaatse waarschuwen of, indien nodig, de brandmelding doorsturen naar een afstandsbewakingscentrale of het personeel van de wachtdienst. Voorbeeld van meldingsvolgorde: op te roepen persoon 1, op te roepen persoon 2 en daarna de bewakingsfirma. De dienst voor fysieke controle en de met het toezicht belaste aangestelden worden ogenblikkelijk in kennis gesteld van elke beginnende brand in een comBIS of in een daaraan grenzend compartiment.

4.4. Aanbevelingen inzake blusmiddelen

De blusstof wordt gekozen en gebruikt rekening houdend met de geschiktheid daarvan voor alle materialen/stoffen en uitrustingen in de desbetreffende lokalen/zones en op basis van het type brand (aard van de aanwezige brandbare stoffen). De blusstof die wordt gekozen voor en gebruikt in het comBIS moet systematisch worden goedgekeurd door de dienst voor fysieke controle.

4.5. Aanbevelingen inzake opvang en terugwinning van blusstoffen

Bij mogelijke besmetting van de blusstoffen door radionucliden moet er worden gezorgd voor lekvrije opvangmiddelen (vergaarbakken, inkuiping, ...) waarvan de inhoud wordt bepaald in functie van de hoeveelheid blusstof die kan moeten gebruikt worden. Deze hoeveelheid wordt ingeschat rekening houdend met de mogelijke hevigheid van de brand, zoals bepaald bij de analyse van het brandrisico. Zij hangt af van de hoeveelheid en aard van de aanwezige brandbare stoffen, de aard van de blusstof, de grootte van het (de) compartiment(en), de bijdrage van verbranding bevorderende stoffen en de interventiesnelheid.

Tijdens de bepaling van de diverse brandwerende barrières, die moeten aangebracht worden, moet eveneens een studie worden uitgevoerd naar de aard van behandeling/ontsmetting van deze stoffen indien dit nodig mocht blijken na terugwinning ervan. De uitvoerbaarheid van deze behandeling(en) moet gewaarborgd blijven (het adressen van firma's die dit kunnen uitvoeren, ...).

Er moet worden bepaald welke middelen en procedures er nodig zijn om de vaste bestanddelen (poederresten, roetdeeltjes,) terug te winnen, te behandelen/ontsmetten en vervolgens af te voeren. De beschikbaarheid daarvan moet gewaarborgd blijven (adressen van firma's die daarvoor kunnen instaan).

Het daartoe opgezette proces moet worden goedgekeurd door de dienst voor fysieke controle.

5. Betrokkenheid van de DFC bij de evacuatieplannen en organisatie van de evacuatie

Naast de vermeldingen die worden voorgeschreven in titel 3 betreffende brandpreventie op de arbeidsplaatsen, artikel III.3.13 van boek III van de codex over het welzijn op het werk (KB : 28 april 2017) moeten de evacuatieplannen de gecontroleerde zones en de plaats van de radioactieve bronnen aangeven overeenkomstig artikel 29.3 van het ARBIS.

Deze plannen worden zichtbaar aangeplakt bij de ingangen van de inrichting, op elk evacuatieniveau en op de door de dienst voor fysieke controle aangewezen plaatsen.

In de schriftelijk vastgelegde procedures om het personeel van de comBIS te evacueren moet rekening worden gehouden met de aanwezigheid van radioactieve bronnen (vluchtwegen/uitgangen bepaald in functie van de dosisdebieten en/of de besmettingen en het beheer van de besmettingen die de personen met zich zouden kunnen meedragen).

Deze procedures moeten dusdanig worden gehandhaafd dat een snelle en veilige evacuatie van de werknemers en alle in de comBIS aanwezige personen naar een veilige plaats is gegarandeerd. Zij moeten door de dienst voor fysieke controle worden goedgekeurd vanuit het oogpunt van de stralingsbescherming.

6. Betrokkenheid van de DFC bij het interventie- en brandpreventiedossier

De inhoud van het interventie- en brandpreventiedossier moet ter goedkeuring worden voorgelegd aan de dienst voor fysische controle, op zijn minst voor alles wat te maken heeft met de bepalingen betreffende het aspect bescherming van de comBIS en radioactieve bronnen, de stralingsbeschermingsmaatregelen en de middelen om brandmeldingen door te geven aan de dienst voor fysische controle indien een comBIS door brand getroffen wordt of dreigt te worden.

Deze bepalingen worden zichtbaar aangeplakt op verschillende plaatsen in de inrichting en worden ter kennis gebracht van de burgemeester, de bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie, de gewestelijke brandweer en de Algemene Directie van de Civiele Bescherming.

7. Betrokkenheid van de DFC bij de dienst brandbestrijding

De DFC vergewist zich ervan dat er na een ramp in een comBIS geen enkel risico is vanuit het oogpunt stralingsbescherming.

De aangestelden belast met het toezicht en het hoofd van de dienst voor fysische controle moeten worden betrokken bij de werkzaamheden en opdrachten van deze dienst, op zijn minst voor alles wat te maken heeft met de bescherming van de comBIS en de radioactieve bronnen, alsook voor de daaruit voortvloeiende stralingsbescherming.

De DFC geeft zijn goedkeuring aan de theoretische en praktische informatie/opleiding die de leden van de dienst brandbestrijding krijgen betreffende de specifieke risico's van radioactieve bronnen.

De exploitant moet de dienst voor fysische controle en de arts, die belast is met het medisch toezicht op de werknemers van de inrichting, advies vragen over de uit te voeren dosimetrische en medische opvolging alsook de controle op besmetting na een interventie van het personeel van de dienst brandbestrijding (bv. bij oefeningen of interventies in de buurt van de radioactieve bronnen, in het geval het personeel, dat is tewerkgesteld bij de dienst brandbestrijding, en dat tussenkomt in de buurt van radioactieve bronnen/gecontroleerde zones, niet als beroepshalve blootgesteld wordt beschouwd in zijn "gebruikelijke" functie), en ervoor zorgen dat dit advies wordt opgevolgd.

8. Betrokkenheid van de DFC bij de opleiding van en informatie voor de werknemers over brandveiligheid

Deze informatie/opleiding wordt, op zijn minst voor alles wat specifiek te maken heeft met de aanwezigheid van radioactieve bronnen, zichtbaar geafficheerd op verschillende, in overleg met de dienst voor fysische controle bepaalde, plaatsen van de inrichting.

De informatie/opleiding en de items in de instructienota, die specifiek verband houden met de aanwezigheid van radioactieve bronnen, moeten, samen met de bijgewerkte versies ervan, worden goedgekeurd door de dienst voor fysische controle.

9. Betrokkenheid van de DFC bij de ingebruikname van en het toezicht op barrières/brandbeveiligingsmaterieel

Er moet een document worden opgesteld dat duidelijk vermeldt welke actieve en passieve beschermingsen specifiek werden geïnstalleerd in verband met de aanwezigheid en beveiliging van radioactieve bronnen bij brand in de comBIS en, in voorkomend geval, in de daaraan grenzende compartimenten. In dit document moeten de kenmerken en locatie ervan worden aangegeven (op basis van de situatie « As-Built »). Dit document moet worden opgenomen in het brandpreventiedossier en een exemplaar ervan moet worden overgemaakt aan de dienst voor fysische controle. Indien naderhand wijzigingen worden aangebracht, moet dit document worden geactualiseerd.